

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **YXELL, s. r. o.**, se sídlem Spojovací 30E, Strančice, zastoupena JUDr. Filipem Princem, advokátem se sídlem Na Vrstvách 827/11, Praha 4 - Podolí, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2013, č. j. 7 Ca 287/2009 - 112,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2013, č. j. 7 Ca 287/2009 - 112, **se zrušuje**, a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně YXELL, s. r. o. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2013, č. j. 7 Ca 287/2009 - 112, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 3. 7. 2013, č. j. 7 Ca 287/2009 - 112, zamítl žalobu společnosti YXELL, s. r. o., kterou se domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze (dále též „finanční ředitelství“), ze dne 5. 8. 2009, č. j. 3603/09/1500-204769, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Finančního úřadu v Říčanech (dále jen „správce daně“), ze dne 1. 4. 2009, č. j. 45359/09/059940205374, o zastavení řízení ve věci námitky žalobkyně proti exekučnímu příkazu ze dne 15. 9. 2008, č. j. 101426/08/059940/5374 (dále jen „exekuční příkaz“), na přikázání pohledávky z účtu žalobkyně na úhradu nedoplatku žalobkyně na daňové nedoplatky ve výši 1.060.633 Kč.

Městský soud neshledal nepřezkoumatelnost rozhodnutí finančního ředitelství z toho důvodu, že v něm nebylo uvedeno datum, kdy byla doručovaná písemnost –

exekuční příkaz uložena na poště. Zcela dostačujícím je uvedení posledního dne odběrní lhůty na poště (zde 30. 10. 2008), od něhož je dovozován den doručení písemnosti. Takovéto odůvodnění je dostatečně určité. Je tomu tak proto, že je z něj patrné, na základě jakých skutečností (uložení písemnosti) a k jakému dni považoval správní orgán exekuční příkaz za doručený a tudíž i námitku proti němu za opožděnou.

V projednávané věci bylo rozhodující, zda žalobkyně prokázala správci daně, že mu skutečně doručila plné moci pro L. P. a pro K. I. B. V tomto případě udělení plné moci a její předložení správci daně dokládalo neúčinnost doručení exekučního příkazu žalobkyni. Správně by v takovém případě mělo být doručováno podle § 17 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), tj. jak žalobkyni, tak i zvolenému zástupci. Tuto okolnost však žalobkyně neprokázala, a to ani k opakované výzvě správního soudu k doložení originálu plné moci, resp. plné moci opatřené „originálem otisku razítka správce daně“ - tedy nikoliv jen kopií razítka správce daně (viz. č. I. 72, 90).

V rozporu se skutečností je další tvrzení žalobkyně, že by byla plná moc opatřená originálem úředního razítka správce daně založena ve spise Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 42/2012 (plná moc opatřená originálem otisku razítka správce daně není totiž součástí spisu o kasační stížnosti a nebyla ani předložena městskému soudu při jednání ve věci sp. zn. 11 Af 71/2011). Podle protokolu o jednání v poukazované věci ze dne 14. 2. 2012 zástupce společnosti CRYTEX, s. r. o. požádal, aby byla konstatována plná moc pro L. P., jež byla založena do soudního spisu při předcházejícím jednání. Podle protokolu z tohoto jednání ze dne 16. 12. 2010 však vyplývá, že žalující stranou byla předložena pouze kopie plné moci.

Městský soud se neodchýlil ani od již poukazovaného judikátu ve věci sp. zn. 2 Afs 42/2012. Oproti této věci totiž žalovaný změnil svou procesní obranu, která měla za následek přenesení důkazního břemene na žalobkyni. Jelikož popřel, že by se jednalo o razítko správce daně, fakticky popřel i pravost razítka (nenamítá tedy, že by šlo o razítko svěřené jinému oddělení správce daně, což samo o sobě nevylučuje převzetí písemnosti). Městský soud současně zdůraznil své pochybnosti o jednání žalobkyně, jež zmocnila k přebírání písemností od finančního úřadu „osobu s tak závažným zdravotním handicapem“ jako je osoba L. P. (tedy osoba upoutaná na invalidní vozík, hospitalizovaná od roku 2000 v léčebně Praha – Bohnice, trpící poruchou mozku a paměti, která si podle výsledku v poukazované věci měla pouze pamatovat, že podepsala plnou moc, že ji nikam nezasílala a jinak nic jiného).

Žalobkyně městskému soudu rovněž neprokázala, že byla správci daně doručena (předložena) plná moc ze dne 24. 9. 2007 udělená jednatelem žalobkyně RNDr. Ing. Peterem Kozmou, DrSc. K. I. B. k zastupování žalobkyně (přebírání písemností správce daně). Tato okolnost byla pouze doložena kopií podacího lístku k listovní zásilce s poznámkou: „plná moc pro K. I. B. k DPH za 08/2007“ ze dne 24. 9. 2007, o váze 0,019 kg a dodejkou s uvedením žalobkyně jako odesílatele a správce daně jako adresáta. V tomto směru vyšel městský soud z judikátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 42/2012, týkajícího se skutkově i typově identické věci (doručení plných mocí správci daně Finančního úřadu v Říčanech). Správní soud proto dospěl k závěru, že důkazní břemeno za doručení plné moci (jako součásti doručované písemnosti), poštou leželo na žalobkyni. Je

pokračování

její odpovědností, jak si zajistí důkazy a prokáže, že tato písemnost byla skutečně správci daně doručena. Podací lístek doručení písemnosti neprokazuje. Žalobkyně tak neprokázala, že by byla zastoupena K. I. B.

Jde-li o poukazovanou totožnost s věcí vedenou Městským soudem v Praze pod sp. zn. 8 Af 12/2010, nutno sice konstatovat, že v ní šlo o shodné tvrzení účastníků jako v případě věci vedené pod sp. zn. 2 Afs 42/2012, oproti projednávané věci ale nebyla spornou otázka pravosti razítka správce daně. Tím byla dána odlišnost těchto věcí. V nyní projednávané věci proto bylo výlučně na žalobkyni, aby prokázala, že skutečně doručila plnou moc pro L. P. správci daně. Důkazem o tom by byla plná moc, či její kopie, opatřená originálem otisku úředního razítka správce daně. Takový důkaz stěžovatelka ale soudu nepředložila.

Městský soud dospěl k závěru, že žalobkyni byl exekuční výměr řádně doručován podle ust. § 17 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků. Nebyla-li pak žalobkyně zastižena, byla tato písemnost oprávněně uložena. Vzhledem k tomu, že si žalobkyně doručovanou písemnost v úložní době nevyzvedla (do 15 dnů), byl exekuční příkaz žalobkyni řádně doručen dne 8. 10. 2008. Opakovaný postup správce daně při doručování (ze dne 15. 10. 2008) nemá oporu v zákoně o správě daní a poplatků a nemá proto jakékoliv právní následky. Pokud následně správce daně dospěl k závěru, že námitka žalobkyně proti exekučnímu příkazu byla podána opožděně a proto řízení zastavil, žalovaný nepochybil, zamítl-li odvolání žalobkyně proti rozhodnutí o zastavení řízení.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, kterou opřela o důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatelka především nesouhlasí se závěrem městského soudu, že nedoručila plné moci správci daně, resp. že neprokázala okolnost, která vylučuje účinky doručení podle § 17 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků. V rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 42/2012, je totiž vysloveno, že postačí doložení kopie plné moci s razítkem správce daně, což také učinila. Městský soud proto nesprávně posoudil otázku prokázání této skutečnosti, na kterou je navázána úvaha o řádném doručení exekučního příkazu ve smyslu § 17 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků.

Je také nesprávný a částečně nepřezkoumatelný závěr městského soudu, který staví své rozhodnutí pouze na tom, že nedoložila plnou moc s originálem otisku razítka. Městský soud měl ale při svém rozhodování k dispozici vyjádření správce daně, obsažené ve věci sp. zn. 11 Af 71/2011, v němž uvádí, že jde o skutečné razítko používané v období podávání daňových přiznání k dani z příjmů v roce 2005 (v březnu až červnu 2005). Nepodložené pak je konstatování městského soudu, který polemizuje s faktem, že plná moc byla založena ve spise 11 Af 71/2011 a dovolává se protokolu ze dne 14. 2. 2012. V tomto protokole se ovšem uvádí, že plná moc byla přečtena a založena při minulém jednání, t. j. 16. 12. 2010. V protokolu o jednání ze dne 16. 12. 2010 je však zaznamenáno, že byla založena kopie plné moci ze dne 5. 9. 2005, a to bez její bližší specifikace, tj. bez bližšího popisu, zda obsahovala originál otisku razítka správce daně, či jen jeho kopii. Z tohoto nelze uzavřít, že byla předložena plná moc bez razítka finančního úřadu, jak mylně dovozuje městský soud. Je pak s podivem, že správní soud dokonce následně

konstatoval, že plná moc není ani součástí poukazovaného spisu zn. 11 Af 71/2011, ačkoliv podle provedených důkazů – protokolů o jednání z této věci se konstatuje, že předložená plná moc byla založena. V tomto směru si vzájemně protiřečí argumentace městského soudu, který na jedné straně uvádí, že šlo o kopii a na straně druhé argumentuje, že plná moc byla jako listina vrácena žalobkyni v rámci „post agendy“. Toto však není pravdou. Žalobkyni plná moc nebyla vrácena a nebylo k tomu ani žádného rozumného důvodu. V rámci post agendy se výlučně vrací účastníkům řízení originály (o což ale podle městského soudu nešlo) a nikoliv založené důkazy. V tomto směru je rozsudek městského soudu nepřezkoumatelný. Není z něj ostatně ani zřejmé, jak městský soud dospěl k tomu, že na plné moci ze spisu zn. 11 Af 71/2012 není otisk razítka a že nejde o originál, když se o tom nikde nehovoří. Není z něj také zřejmé, jak dovedl, že v tomto spisu není plná moc vůbec uložena, když podle protokolů je tomu právě naopak.

Nemůže ani souhlasit se subjektivním hodnocením „smysluplnosti“ svého zastoupení L. P. a K. I. B. Zastoupení L. P. je zcela logické a opodstatněné. Tento zástupce byl po své hospitalizaci stále doma, a proto mohl zajišťovat přebírání písemností pro ní kdykoliv. Nadto před soudem sám vypověděl a potvrdil, že plnou moc podepsal a že šlo o plnou moc založenou v soudním spise. Současně též potvrdil, že ji nedoručil správci daně a jednoznačně deklaroval, že je svéprávnou osobou. Ryze subjektivní a nepodložené úvahy městského soudu ke smysluplnosti jejího zastoupení jsou tak zcela neopodstatněné.

Rozsudek městského soudu je také nepřezkoumatelný pro jeho nepředvídatelnost. Obdobné právní vztahy byly již dříve předmětem soudního přezkoumávání ve správním soudnictví. Bylo tomu tak jednak před městským soudem, ale i před Nejvyšším správním soudem. V těchto věcech však oba soudy došly k opačnému závěru.

Žalované Odvolací finanční ředitelství ve svém vyjádření považuje kasační stížnost stěžovatelky za neopodstatněnou. Uvádí, že nikdy nezpochybňovalo existenci razítka jako takového, ale pouze pravost jeho otisku. Má za to - ve spojení s vyjádřením Finančního ředitelství v Praze ze dne 21. 12. 2012, č. j. 8052/12-1500-204769, že zaměstnanci správce daně již neměli po měsíci březnu 2005 deklarované razítko k dispozici. Je proto vyloučeno, aby tato plná moc byla opatřena deklarovaným razítkem s deklarovaným datem předání (jde o 2ks razítek), pokud není opatřena originálem otisku těchto razítek. Tato razítka sice fyzicky existovala, ale stěžovatelka nedoložila plnou moc s originálními otisky těchto razítek. Požadavek městského soudu k předložení plné moci s originálem otisku úředního razítka byl tudíž zcela legitimní. Plná moc opatřená fotokopii úředního razítka neprokazuje, že tímto razítkem byla opatřena právě a jen tato písemnost. Výtky stěžovatelky k úvahám městského soudu, že ve spise sp. zn. 11 Af 71/2011 byla založena prostá kopie plné moci, považuje za nemístné a účelové tvrzení. Soudem předestřená argumentace je zcela logická a má oporu v poukazovaných protokolech o jednání v uvedené věci. Správní soud v tomto směru provedl komplexní dokazování a jeho závěr má oporu ve skutkovém stavu věci. Neopodstatněná je i výtky stěžovatelky, že rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný z důvodu překvapivosti rozhodnutí (městský soud za stejných skutkových okolností rozhodl odlišně od předešlého rozsudku sp. zn. 8 Af 12/2010). Je tomu tak proto, že situace není natolik jednoznačná, jak dovozuje stěžovatelka. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

pokračování

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je opodstatněná, rozsudek městského soudu je třeba zrušit, a věc vrátit k dalšímu řízení.

Z kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatelka podává svůj mimořádný opravný prostředek explicitně nejen z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., ale také z důvodu obsaženého v ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, případně pro jinou vadu řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Jde-li o stěžovatelkou vytýkanou nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že jde o vlastnost rozhodnutí správních soudů, ke které je povinen přihlížet z úřední povinnosti. K posouzení této námitky Nejvyšší správní soud přistoupil přednostně před právním posouzením věci samé. Je tomu tak proto, že by mohlo být přinejmenším předčasné, pokud by se Nejvyšší správní soud nejdříve zabýval právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí městského soudu skutečně nepřezkoumatelné, či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku městského soudu vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, *je i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit* (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění rozhodnutí proto musí především vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

Nejvyšší správní soud nepominul ani nález Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), v němž Ústavní soud vyslovil, že *„odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena“*. Ostatně Ústavní soud i v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), rovněž konstatoval, že: *„Soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny“*.

Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře již dříve. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, který byl uveřejněn pod č. 244/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž vyložil, že: *„Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost*

ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné“. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 133/2004, pak vyslovil Nejvyšší správní soud názor, že: „Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny“. Nejvyšší správní soud též judikoval v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupném na www.nssoud.cz, že pokud „z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, dostupném na www.nssoud.cz, tento soud vyslovil právní názor, že: „Nezabýval-li se krajský soud řádně uplatněným žalobním bodem a místo toho odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu, které problematiku, na niž žalobní bod dopadal, vůbec neřešilo, nelze než soudní rozhodnutí zrušit, neboť je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]“. V rozsudku ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, dostupném na www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud judikoval, že: „Rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, pokud z něho jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí“. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2009, č. j. 7 Aps 2/2009 - 197, je řízení před krajským soudem zatíženo jinou vadou řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé i tehdy, „existuje-li rozpor mezi obsahem žaloby a jejím petitem, případně je protichůdný již samotný petit, a tyto rozpory nebyly odstraněny ani po provedeném jednání před soudem“.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc zásadních skutečnostech (uplatněných žalobních bodech), resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené pak musí nalézt svůj odraz v odůvodnění soudního rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak o něm uvážil. Co do rozsahu přezkoumávání správního rozhodnutí (po věcné stránce) je správní soud, nestanoví-li zákon jinak (srov. ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. v návaznosti na ust. § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), vázán dispoziční zásadou. Z rozsudku musí být patrné, jak se správní soud vypořádal se vznesenými žalobními body a k nim se vztahující zásadní žalobní argumentací. Ponechat stranou nelze ani okolnost, že odůvodnění soudního rozhodnutí v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči němu ze strany účastníků

pokračování

řízení. Pokud by soudní rozhodnutí vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nereflektovalo na žalobní námitky a na zásadní argumentaci, o kterou se opírají, pomíjelo by jednotlivá podání žalobce a námitky v nich uvedené, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost. Měl-li by pak být rozsudek správního soudu založen na jiné vadě řízení ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., muselo by se jednat o takovou vadu v řízení před správním soudem, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Tak tomu je i v nyní posuzované věci.

Rozsudek městského soudu je dílem založen na jiné vadě řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a dílem je i nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Stěžovatelka se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze ze dne 5. 8. 2009, č. j. 3603/09/1500-204769, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí správce daně o zastavení odvolacího řízení pro zmeškání lhůty k podání námitek proti exekučnímu příkazu [§ 27 odst. 1 písm. d) zákona o správě daní a poplatků]. Stěžovatelka zásadně namítala, že jí rozhodnutí, proti kterému podala námitky (exekuční příkaz), nebylo doručeno v souladu se zákonem (§ 17 odst. 2, 5 a 7 zákona o správě daní a poplatků), a to jak přímo jí, tak i jejímu zástupci. Tímto zmocněným zástupcem měl být jednak L. P. na základě plné moci doručené správci daně dne 5. 9. 2005 a jednak K. I. B. na základě plné moci ze dne 24. 9. 2007. Nemohly proto být vůbec naplněny zákonné podmínky k zastavení řízení z důvodu zmeškání zákonné lhůty (pokud stěžovatelce nebyl exekuční příkaz řádně doručen, nemohla ani zmeškat lhůtu k podání námitek proti němu).

Za účelem prokázání svých tvrzení obsažených v žalobě (čl. V. žaloby) stěžovatelka navrhla městskému soudu, aby provedl následující důkazy: 1) spisem žalovaného, zejm. žalobou napadeným rozhodnutím; 2) spisem správce daně, zejm. exekučním příkazem a navazujícím rozhodnutím o zastavení řízení; 3) plnými mocemi udělenými stěžovatelkou pro L. P. a K. I. B.; 4) doručenkou o zaslání plné moci; 5) výsledkem zmocněnců stěžovatelky L. P. a K. I. B.; 6) výsledkem účastníka řízení (statutárního zástupce stěžovatelky – RNDr. Ing. Petera Kozmy DrSc.); 7) zprávou České pošty k otázce existence oznámení o doručování exekučního příkazu stěžovatelce v místě jejího sídla.

Z průběhu nařízeného jednání, které je zaznamenáno na nosiči CD, je patrné, že městský soud nejprve konstatoval obsah soudního spisu, jeho přílohy a listiny, které navrhla stěžovatelka jako důkazy (sporné plné moci); poté provedl důkaz rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 8 Af 12/2010; a posléze konstatoval i obsah správního spisu. Namísto navrženého výsledku svědka P. provedl městský soud důkaz protokolem o jeho výsledku, jež byl sepsán městským soudem ve věci sp. zn. 11 Af 71/2011. K důkazu svědeckou výpovědí K. I. B. městský soud nepřistoupil, neboť již ve věci sp. zn. 11 Af 71/2011 zjistil, že se tato osoba zdržuje mimo území České republiky, a to na Kanárských ostrovech. Posléze pak městský soud konstatoval protokoly z jednání ve věci sp. zn. 11 Af 71/2011 ze dnů 14. 2. 2012 a 24. 4. 2010. Po krátkém přerušení jednání k poradě senátu následně městský soud vyhlásil rozsudek ve věci samé se stručným odůvodněním, proč má za to, že žaloba není opodstatněná.

Z obsahu záznamu o průběhu jednání před městským soudem lze dovozovat, že správní soud přistoupil k dokazování a doplnění skutkového stavu věci, který byl jinak zjištěn správními orgány. Z obsahu uvedeného záznamu, ani z napadeného rozsudku městského soudu ale nevyplývá, jak správní soud naložil s požadovanými důkazními návrhy stěžovatelky, zejména pokud jde o výslech účastníka řízení - RNDr. Ing. Petera Kozmy DrSc. Totéž platí, i pokud jde o důkazní návrh stěžovatelky na vyžádání stanoviska České pošty ohledně řádného doručování daňových písemností adresovaných přímo stěžovatelce (oznámení o doručování exekučního příkazu). Z protokolu o jednání ze dne 3. 7. 2013 (č. l. 110), ani z napadeného rozsudku rovněž nevyplývá, z jakých důvodů městský soud nepřistoupil k dalšímu doplnění dokazování o důkazní návrhy, ani to, zda vůbec dokazování ukončil před rozhodnutím ve věci samé. K tomu, aby bylo možno konstatovat, že správní soud vyčerpал předmět řízení, je přitom nezbytné nejen to, aby soud vypořádal veškeré žalobní body, ale aby současně rozhodl o všech vznesených důkazních návrzích vztahujících se k těmto žalobním bodům. Uvedené platí bez ohledu na to, zda část navržených důkazů provede a část nikoliv. Pokud tak neučiní, je takový postup jinou vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí soudu o věci samé ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nerozhodná je v tomto směru okolnost, že městský soud při neúčasti žalovaného na jednání, poskytl statutárnímu zástupci stěžovatelky prostor k vyjádření nad míru obvyklou, a že ten rámci jednání odpovídal i na dotazy správního soudu. Takový procesní postup městského soudu nelze ztotožňovat s provedením navrženého důkazu - výsledkem účastníka řízení podle § 131 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Výslechu účastníka řízení (zde osoby, která je současně statutárním orgánem právnické osoby – stěžovatelky), musí totiž nutně předcházet řádné poučení v mezích ust. § 131 odst. 2 věta druhá o. s. ř., a výslech samotný musí probíhat obdobným způsobem jako v případě svědecké výpovědi (§ 126 odst. 3 o. s. ř.). Těmto požadavkům však městský soud v projednávané věci v žádném případě nevyhověl.

Nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů je závěr městského soudu, že stěžovatelka neprokázala, že byla pro daňové řízení účinně zastoupena obecným zmocněncem – L. P., resp. že tato okolnost je v rozporu se skutečností. Podle městského soudu tak tomu mělo být z toho důvodu, že stěžovatelka neprokázala existenci originálu plné moci, resp. plné moci opatřené originálem otisku úředního razítka správce daně, svědčící o oznámení svého zastoupení správcem daně. Současně tomu tak mělo být i proto, že městský soud shledal nepravdivým tvrzení stěžovatelky, že by písemnost takové kvality byla založena v soudním spise sp. zn. 11 Af 71/2011 či 2 Afs 42/2012.

Závěr o tom, že tato plná moc není obsažena ve spise Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 42/2012 opřel městský soud o blíže nespecifikovaný „Dotaz“ (*nejspíše telefonní dotaz ze dne 29. 4. 2013, viz. č.l. 89*). Závěr, že vyžadovaná plná moc není součástí spisu sp. zn. 11 Af 71/2011 pak opřel městský soud obecně o obsah tohoto spisu a protokoly o jednání v poukazované věci ze dnů 14. 2. 2012 a 16. 12. 2010.

Žádný z vyslovených závěrů však nemá oporu v provedeném dokazování a zjištěném skutkovém stavu věci. Je tomu tak proto, že důkaz poukazovanými spisy nebyl při jednání soudu vůbec proveden. Správní soud pouze provedl důkaz protokolem

pokračování

z jednání ze dne 14. 2. 2012 ve věci sp. zn. 11 Af 71/2011 a jemu předcházejícím protokolem o jednání ze dne 16. 12. 2010. Z nich naopak vyplývá, že plná moc pro L. P. byla v této věci městskému soudu předložena a byla tímto správním soudem při jednání – t. j. dne 16. 12. 2010 založena do spisu zn. 11 Af 71/2011. Z těchto protokolů však již nevyplývá, jak na to přiléhavě poukazuje i stěžovatelka, že by předložená plná moc nebyla originálem nebo že nešlo o kopii opatřenou originálem otisku úředního razítka správce daně. Pokud tedy městský soud tyto spisy nepřipojil a neprovedl jimi důkaz, nemá vyslovený závěr o kvalitě doložené plné moci a prokázání tvrzených skutečností žádnou oporu ve zjištěném skutkovém stavu věci. Uvedené má za následek, že je rozsudek městského soudu v této části nepřezkoumatelný, a to pro nedostatek důvodů (skutkových).

Pokud jde o výhradu stěžovatelky k subjektivnímu názoru městského soudu o smysluplnosti zastoupení stěžovatelky L. P., Nejvyšší správní soud především konstatuje, že správní soudnictví je založeno na dispoziční zásadě (§ 75 s. ř. s.). To znamená, že správní soud je, mimo případy, kdy posuzuje zákonnost napadených rozhodnutí ex offio (např. v otázce prekluze či nicotnosti), vázán žalobními body a důkazními návrhy účastníků řízení. Nad uvedený rámec mu proto nepřísluší posuzovat subjektivní stránku jednotlivých úkonů těchto účastníků v daňovém řízení, či pohnutky, které je k nim vedly. Pokud tak správní soud nad rámec zákona přesto učiní, lze to považovat za vadu řízení před správním soudem. Uvedené pochybení, spočívající ve vyslovení subjektivního názoru k účelu a smysluplnosti zastoupení stěžovatelky v daňovém řízení však nebylo takové intenzity, aby mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Byť je tedy tato výhrada stěžovatelky jinak oprávněná, nemá za následek zrušení rozsudku městského soudu z důvodu jiné vady řízení ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Neobstojí ani námitka stěžovatelky, že je třeba napadený rozsudek městského soudu zrušit i z důvodu rozporu tohoto rozsudku se zásadou předvídatelnosti soudního rozhodování (pokud se správní soud odchýlil od svého předcházejícího rozsudku ve věci sp. zn. 8 Af 12/2011). Aby bylo možno konstatovat, že městský soud takto vadně skutečně rozhodoval, musely by k tomu být splněny kumulativní podmínky spočívající v tom, že se jedná o rozhodnutí totožného soudu, že je rozhodováno mezi týmiž účastníky řízení, a že soud protichůdně posoudil totožnou právní otázku, která byla založena na základě identických skutkových okolností. O takový případ však v projednávané věci nešlo. Nebyla totiž splněna již první z kumulativně určených podmínek. V poukazovaném rozsudku ve věci sp. zn. 8 Af 12/2010 rozhodoval městský soud v senátu složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové. V nyní posuzované věci (sp.zn. 7 Ca 287/2009) rozhodoval sice tentýž městský soud, ale zcela v jiném senátu, složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ing. Věry Hořčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jana Kašpara. Již z důvodu nesplnění první z uvedených podmínek proto nelze hovořit o tom, že by byl rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným pro porušení zásady předvídatelnosti soudního rozhodování. Právě naopak, odlišné rozhodnutí v obdobných skutkových a právních otázkách je garancí nezávislého soudního rozhodování a nezbytným projevem plurality názorů správních soudů, k jejímuž sjednocování byl ustaven Nejvyšší správní soud.

Nejvyšší správní soud se v důsledku uvedené nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu již nezabýval navazující námitkou stěžovatelky o nesprávném právním posouzení věci – t. j. otázkou, zda bylo prokázáno, že stěžovatelka byla v daňovém řízení

řádně zastoupena a zda jí byl exekuční příkaz řádně doručen v souladu se zákonem, která je pak podkladem pro uvážení, zda ob stojí rozhodnutí správních orgánů, jimiž bylo zastaveno řízení o námitce stěžovatelky proti exekučnímu příkazu oprávněně či nikoliv. Je tomu tak z toho důvodu, že by to za předestřené procesní stavu bylo přinejmenším předčasné (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 18/04 a ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 560/03, oba dostupné na www.nalus.usoud.cz).

Nejvyšší správní soud proto z uvedených důvodů zrušil kasační stížností napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2013, č. j. 7 Ca 287/2009 - 112, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.).

V dalším řízení bude na městském soudu, aby řádně doplnil a objasnil skutkový stav věci a řádně jej vyhodnotil. Při tom rozhodne o všech účastníky řízení navržených důkazech k doplnění skutkového stavu věci. Zejména pak provede důkaz spisem vedeným městským soudem pod sp. zn. 11 Af 71/2011 a spisem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 42/2012. Jednoznačně potom posoudí, zda předmětné spisy skutečně obsahují, či neobsahují plnou moc udělenou stěžovatelkou L. P., jak tvrdí stěžovatelka. Na základě doplněného skutkového stavu věci správní soud opětovně posoudí, zda zjištěný skutkový stav věci svědčí tomu, že stěžovatelka prokázala své tvrzení o tom, že řádně doručila správci daně plnou moc, o kterou se při své žalobě opírá, či nikoliv. Teprve poté, co městský soud uváže, zda byl exekuční příkaz stěžovatelce řádně a v souladu se zákonem doručen, posoudí rozhodnou otázku, a to, zda stěžovatelka podala námitku proti exekučnímu příkazu včas, a zda bylo řízení o této námitce správními orgány zastaveno v souladu se zákonem, či nikoliv.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (zde Městského soudu v Praze), a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

V novém rozhodnutí městský soud rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. listopadu 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu